

PRODUKT.

www.produkt.nu | c/o Hybris Konstproduktion
info@produkt.nu | Box 20148
070 - 718 62 07 | 104 60 Stockholm

Skrivelse till Kulturutredningen

Stockholm och Göteborg 2008-05-13

Till

Kulturutredningen
Regeringsgatan 30-32
Kv. Spektern
103 33 Stockholm

Kommittéledamöter Eva Swartz, Jonas Anderson, Birgitta Englin, Rasoul Nejadmehr, och Mats Sjöstrand.

Medlemmar av den parlamentariska referensgruppen: Cecilia Wikström (fp), Dan Kihlström (kd), Cecilia Magnusson (m), Anders Åkesson (c), Esabelle Reshdouni (mp), Siv Holma (v) och Annika Nilsson (s).

Medlemmar av referensgruppen för Musik- och scenkonst: Sture Carlsson, Helena Wessman, Magnus Aspengren, Stefan Forsberg, Bengt Hall, Birgitta Winnberg-Rydh, Farnaz Arbabi, Linus Fellbom, Åsa Söderberg och Fredrik Österling.

Huvudsekreterare Keith Wijkander och Per Svenson, ansvarig på kansliet för Musik och scengruppen.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

www.produkt.nu / info@produkt.nu / 070-718 62 07 / PRODUKT c/o Hybris Konstproduktion / Box 20148 / 104 60 Sthlm

Inledning

PRODUKT välkomnar kulturutredningen och dess öppna och intresserade hållning gentemot utövarna. Samtidigt konstaterar vi att fria och unga konstutövare är mycket underrepresenterade i utredningens sammansättning, inte minst på dans- och musikområdet. Detta är en viktig anledning till att vi vill framföra våra tankar till utredningen.

PRODUKT är en fri grupp som arbetar på flera olika nivåer inom konstsektorn. Arbetet syftar till att skapa inspiration, engagemang, nätverk och dialog mellan konstnärer, teoretiker, organisationer och beslutsfattare. Vårt långsiktiga mål är att stimulera den svenska och internationella konstsektorn i stort och danskonsten specifikt. För mer information, besök www.produkt.nu.

I den här skrivelsen vill vi dela med oss av en rad kortfattade förslag. Vi hoppas att detta kan tillföra något till de diskussioner som förs inom Kulturutredningen!

För PRODUKT

Anders Jacobson, dansare, musiker och producent

Anja Arnqvist, dansare och producent

Johan Thelander, dansare, koreograf och producent

Maline Casta, scenograf och kostymör

Mattias Strand, dansvetare och läkare

i samarbete med

Cecilia Olsson, dansvetare, skribent och forskare

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

www.produkt.nu / info@produkt.nu / 070-718 62 07 / PRODUKT c/o Hybris Konstproduktion / Box 20148 /104 60 Sthlm

2 (14)

Innehåll

1. Ta ställning för den fria och experimentella konsten	sid 4
2. Kulturarv, institutioner och fria aktörer	sid 5
3. Ökat stöd till enskilda spelplatser och till fria grupper för turné	sid 6
4. Jämställdhet	sid 7
5. Transparens vid anslags- och stipendiefördelning	sid 8
6. Referensgrupper	sid 9
7. Konstens affärsmässiga sida	sid 10
8. Stiftelse för fri samtidskonst	sid 11
9. Internationalisering: samordning av myndigheter	sid 12
10. Arbetsmarknadspolitik	sid 13
11. Avslutning: PRODUKT efterlyser en utökad dialog med de fria konstnärerna	sid 14

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

1. Ta ställning för den fria och experimentella konsten

PRODUKT anser att större tonvikt i den konstpolitiska diskussionen måste läggas vid det experimentella, nyskapande och innovativa. Experimentella konstnärliga processer är en oumbärlig del av samhällets utveckling genom att utmana konventioner och ifrågasätta normer. Med begreppet experimentell konst menar vi t ex konst som ej har förbestämda, definierade produkter, som lägger fokus vid process och konstnärskap och som innebär risk och prövande. Experimentell konst är ingen motsättning till att nå en stor publik och kan med motiverad finansiering fungera som en pendang till kommodifierade produkter. PRODUKT efterlyser ett tydligare kultur- och konstpolitiskt ställningstagande för den experimentella och den så kallade "smala" konsten.

Förslag: Frigör medel i större utsträckning som riktas specifikt till experimentella konstnärer och grupper
De medel som idag finns tillgängliga är alltför uppbundna till traditionella strukturer. Experimentella förhållningssätt måste underbyggas med ordentliga produktionsbidrag. Kulturpolitiken måste våga satsa på osäkra kort.

Exempel: Kulturrådets nya prioriteringar samt Stockholm Stads Kulturförvaltnings nya fond
Vi är mycket positiva till Kulturrådets och Stockholm Stads Kulturförvaltnings nya målsättningar att satsa på det nyskapande och experimentella.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

2. Kulturarv, institutioner och fria aktörer

Vi har följt debatten om vårt kulturarv och uppfattar det som ett av de mest diffusa begrepp som figurerar i kulturpolitiken - och som sällan eller aldrig i sig diskuteras: Att det handlar om materiella och immateriella uttryck som under olika historiska betingelser av en relativt liten grupp i samhället har *valts* och *väljs ut*. Kulturarv är inte någonting objektivt eller självskrivet. Därför bör kulturarvsbegreppet ständigt diskuteras utifrån en kritisk och intersektionell analys – i tydlig relation till alla de utredningar, rapporter och promemorior som producerats under årens lopp. Vem har makten att definiera kulturarvet? Vems kulturarv premieras och tillåts existera och vilka förväntas ta del av det? Genom arbetet med Kulturutredningen finns en stor möjlighet till att nyansera en ofta förenklad, generaliserande och icke kontextbunden diskussion. En viktig uppgift för både Kulturutredningen och den statliga kulturpolitiken är att på alla plan se bortom det nu existerande för att skapa förutsättningar för ett *framtida* kulturarv. Således måste även Kulturutredningen tillämpa intersektionalitet som ett självkritiskt analysverktyg i sitt arbete.

Förslag:

1. Ge de största scenkonstinstitutionerna ett nytt huvudsakligt uppdrag:
- att förvalta det *moderna* Sveriges kulturarv

Vi efterlyser en problematisering av hur vi speglar det moderna, samtida Sverige i sin mångfald. Det som idag visas på de största scenerna visar på en mycket begränsad idé om Sveriges invånare.

2. Låt Stockholm vara huvudman för Kungliga Operan och Kungliga Dramatiska Teatern

Eftersom nationalscenerna främst berör Stockholms medborgare bör de också vara lokalt finansierade, som t ex är fallet med GöteborgsOperan.

3. Hitta nya och fler former för frigrupper att ta del av institutionernas resurser

Institutionerna bör få i uppdrag att erbjuda residens och agera samproducent och medfinansiär till utominstitutionella produktioner. Utökade samarbeten mellan fria grupper och institutioner utpekade i Handlingsprogram för den professionella dansen som en viktig faktor för utveckling - och har redan börjat ske runt om i landet.

4. Öka anslagen till fria grupper

Fria grupper måste ha kunna arbeta under professionella villkor och ha möjlighet att växa till stora kompanier. I Sverige har vi osedvanligt stora ekonomiska skillnader mellan institution och frigrupp medan det i andra länder är mer jämlikt. Den ständiga polariseringen mellan institution och fria grupper blir kontraproduktiv för alla parter.

Tips:

På www.vti.be/files/OlifantenPoster.pdf finns en grafisk modell av den flamländska anslagsfördelningen 1975-2007. Den ger en hel del spännande tankar kring fördelningen mellan frigrupp och institution.

Exempel:

Het Toneelhuis, Antwerpen

Ett mycket spännande exempel på scenkonstinstitution är en av de allra största i Belgien: Het Toneelhuis, Antwerpen. Där har den konstnärliga ledaren Gui Cassiers etablerat en helt ny modell genom att lämna traditionen med en fast ensemble och istället bjuda in sex konstnärer i ett delat konstnärligt ledarskap. Bland dessa återfinns regissörer, koreografer, dramaturger, filmkonstnärer och en fri teatergrupp. Man använder alltså Toneelhuis som ett gemensamt resurscenter för att göra sina verk, vilket resulterar i dynamisk konstnärlig utveckling där konstnärerna kan välja ensemble och samarbeten utifrån det aktuella verket. Det rör sig om en mångfacetterad produktion inom en decentraliserad modell med en samlad administration.

Kontakt:

Administration Toneelhuis

Jodenstraat 3 - 2000 Antwerpen

Telefon: +32 3 224 88 00

Ledning: directie@toneelhuis.be

Hemsida: www.toneelhuis.be

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

3. Ökat stöd till enskilda spelplatser och turnéstöd till fria grupper

Det konstnärliga arbetet måste ges utökade möjligheter att skapa ekonomisk avkastning och bära sig själv i större utsträckning än i dagsläget. I danssammanhang handlar det då om att få till stånd längre spelperioder och att turnera i större utsträckning. De olika turnéformer och nätverk som idag erbjuds fria grupper kan i vissa fall snarare vara inskränkande än utvidgande, då möjligheten att konkurrera sätts ur spel och den konstnärliga diversiteten hämmas. Viljan att sälja hos frigrupper ersätts med hoppet om att bli "vald", eftersom det är omöjligt att ensam konkurrera med föreställningar från t ex Riksteatern och Dansnät Sverige. Därför måste vi hitta sätt att utveckla, utvidga och hitta alternativ till dessa strukturer.

Förslag:

1. Öka stödet till enskilda spelplatser samt turnéstödet till fria grupper

Spelplatserna behöver fortsatt ökat stöd för att betala för sina gästspel och de enskilda grupperna behöver ökade resurser för att bedriva ett aktivt säljarbete – en tillförsel av sådana medel skulle på sikt kunna leda till större grad av självförsörjning, och utgöra ett nödvändigt alternativ till de etablerade turnéstrukturerna.

2. Gör Riksteatern till ett öppet resurscenter för fria grupper och projekt, internationella grupper, kulturföreningar och nätverk.

Låt fria grupper och konstnärer söka residens och samproduktion samt verka under en samlad administration och inom teaterns turnénätverk. Denna modell bör även verka för internationalisering genom att också erbjuda utländska grupper residens.

3. Verka för fler och uppdaterade modeller av samproduktion

Modellerna för samproduktion och residens är svagt utvecklade i Sverige. Produktioner i Mellaneuropa är inte sällan samproducerade av en stor mängd institutioner, frigrupper och spelplatser. På så sätt samordnas resurser utan att konkurrensen sätts ur spel och gruppen garanteras speltillfällen hos alla samproducenter - och bygger på så sätt sina egna nätverk. I t ex Frankrike, Belgien, Tyskland, England och Portugal finns kända platser för internationella residens. Sverige har i högsta grad potential och möjligheter att utveckla flera sådana platser!

Exempel:

Pusterviksteatern i Göteborg har i sitt uppdrag från Västragötalandsregionen kravet att köpa ett visst antal föreställningar från Dansnät Sverige och ett visst antal dansföreställningar utanför nätverket. Vi tycker att detta är en spännande modell för att både utnyttja de samordnade resurser och kunskaper som nätverket bidrar med och samtidigt bibehålla en öppenhet i programmeringen.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

4. Jämställdhet

Det visar sig gång på gång att Jämställdhetslagen inte följs på det konstnärliga området. Kulturutredningen bör här verka kraftfullt för att åstadkomma en mer konstruktiv atmosfär i fråga om jämställdhetsarbete.

Förslag:

1. Ta till vara på och tillämpa utredningen "Plats på scen"!

2. Kravet på en adekvat jämställdhetsplan bör skärpas.

Jämställdhetskraven måste kraven skärpas, förtydligas och preciseras, både för större och mindre organisationer. Detta måste följas upp med ökade och specifika resurser för att arbeta med detta - inte minst för de fria grupperna. När det knappt finns pengar till konstnärliga arvoden känns ett aktivt jämställdhetsarbete avlägset för många konstnärer - även om viljan finns. Vi välkomnar därför SPARK-projektet och nätverksprojektet WISP som fått stöd av Delegationen för kvinnors organisering och jämställdhetsarbete för ett nätverk för kvinnor inom scenkonsten, och vill se fler och större samordnade satsningar för att stimulera fria grupper till jämställdhetsarbete.

3. Se över tillsättningen av institutionschefer ur ett jämställdhetsperspektiv

Vanja Hermeles text *väntan på vadå?* klargör med all önskvärd tydlighet att personer i beslutsfattande positioner på våra nationalscener och stora institutioner hittills har haft en bristande kunskap om jämställdhet. Även på det kvinnodominerade dansområdet presenterar institutioner som Operabaletten, Cullbergbaletten och GöteborgsOperans balett i princip bara manliga koreografer i sin repertoar. PRODUKT kräver att högre krav ställs på chefspositionerna, både vad gäller jämställdhet, mångfald och intersektionell analys av repertoar och organisationsform. Utbildningsprogrammet "Jämställdhet inom ledarskap och konstnärlig gestaltning" är mycket välkommet.

4. Förbättra situationen kring barnpassning för frilansande konstnärer!

Samhället måste naturligtvis stå för barnomsorg även för människor som arbetar med ovanliga arbetstider.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

5. Transparens vid anslags- och stipendiefördelning

Den offentliga anslags- och stipendiefördelningen måste bli mer transparent. I dagsläget är det svårt att som utövare veta på vilka grunder man fått bifall eller avslag.

- Förslag:**
- 1. Referensgruppernas och styrelsernas motiveringar och beslut måste dokumenteras utförligare**
Dagens beslutsdokument är ofta allmänt hållna och redovisar inte alla vilka olika kvaliteter som belönas eller varför. Några enskilda produktioner och verksamheter nämns, men motiveringarna är generella och inte mer ingående än i ansökningsblanketten. Besluten måste dokumenteras utförligare och motiveringarna ska behandla varje enskilt ärende. Av detta följer sedan att:
 - 2. Det bör bli obligatoriskt att den sökande gruppen får ta del av motiveringen vid beslut**
Grupperna måste per automatik få ta del av vilka kriterier som spelat in i bedömningen. Om man som konstnär aldrig får reda på varför man får avslag eller beviljas stöd ges inget utrymme för utveckling eller diskussion, och förtroendet för fördelningsmodellen urholkas. Konstnärerna lägger ned stort ideellt arbete och tid på att motivera sina ansökningar – då är det också rimligt att avlönade tjänstemän kan förväntas lämna fylligare förklaringar för sina urval än att "pengarna räckte inte". Med ett transparent förfarande skulle kvalitetsnivån på ansökningarna successivt höjas, samtidigt som det möjliggör en demokratisk och kontinuerlig diskussion kring rådande kvalitetsbegrepp och konstpolitiska mål.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

6. Referensgrupper

Referens- och arbetsgrupper bestående av aktiva konstnärer och teoretiker är troligtvis det bästa sättet att fördela medel. Anslagsgivare som idag inte arbetar med det systemet, t ex Stockholms Läns Landsting, bör upprätta ett system i närmare dialog med branschens kunskap och nätverk.

Förslag:

1. Internationella referensgrupper

För att konstsektorn i sanning ska kunna internationaliseras och för att åstadkomma en än mer dynamisk konstnärlig diskussion bör referensgrupperna ha en internationell sammansättning. Detta skulle ge viktiga perspektiv på var den svenska konsten befinner sig i relation till olika internationella diskurser. Förstahandskunskap om internationella modeller för samproduktion, nätverkande och finansiering skulle på detta vis också komma myndigheterna till del. Det är i dessa tider av internationalisering också önskvärt att svenska referensgrupper har en tydlig bild av vilka svenska konstnärer som kanske röner större uppskattning utomlands än hemma och att en aktiv diskussion förs om hur det i så fall kommer sig. Arbetet med mångfald skulle få fler perspektiv. Internationalisering måste ske på alla nivåer och i alla strukturer! Således bör även tillsättning av handläggare, tjänstemän och styrelser internationaliseras.

2. Se till att referens- och arbetsgrupperna har resurser att utföra sitt arbete

För att referensgruppernas oerhört viktiga arbete ska ge ett så bra utslag som möjligt är det av yttersta vikt att medlemmarna verkligen ges resurser att se de ansökandes verk och föra en dialog med konstfältet. Det är även viktigt - både av demokratiska och konstnärliga skäl - att medlemmarna ges möjlighet att se verk utanför sin hemstad och utanför Sverige.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

7. Konstens affärsmässiga sida

För att konsten ska få större möjligheter att visas mer, utvecklas och bli mer ekonomiskt bärande måste stora satsningar göras på konstens affärsmässiga sida - med "affärspengar".

Förslag:

1. Finansiera konstens affärsmässiga sida med medel från Nutek

Kulturpengar bör gå till konstnärligt arbete och konstnärer bör arbeta med konst. Kulturområdet (t ex Kulturrådet) bör av Nutek/näringsdepartementet tilldelas pengar som är öronmärkta till den affärsmässiga apparat som omger konstskapandet: produktion, marknadsföring, ekonomi, säljarbete och långsiktig finansiering. Genom detta skulle även den konstnärliga nivån höjas eftersom grupperna skulle ha råd att anställa extern kompetens och konstnärerna skulle kunna ägna mer tid åt det som är bäst på: att skapa konst. Även nya grupper bör genom sådan finansiering få hjälp med att starta sin verksamhet på ett professionellt sätt. Man kan här jämföra med de möjligheter till stöd som finns för nystartade företag! **Det handlar inte om att skapa entreprenörskap inom kultursektorn, utan att ta vara på och betala för det enorma entreprenörskap som alltid har funnits och varit en förutsättning för alla tiders kultur.**

2. Satsa på producentledet

Det råder brist på kvalificerade producenter på dansområdet. Satsningar inom utbildning och finansiering måste göras även inom detta fält så att fria grupper har resurser och kompetens att skapa sig en bredare, tryggare och mer långsiktig ekonomi.

3. Diskutera relationen mellan offentliga anslag och skatter

Idag betalas ungefär hälften av de offentliga anslagen direkt tillbaka till staten genom olika former av skatter. Det skulle vara mycket intressant att diskutera hur man kan undvika denna rundgång, eftersom det drastiskt skulle minska administrativt arbete för alla inblandade.

Kommentar: Framförhållning vid budgetbeslut

Vi välkomnar regeringsbeslutet att ge Kulturrådet bemyndigande att ge besked redan i oktober. Det är nu viktigt att denna framförhållning inte stannar vid att vara en ambition, utan att den verkligen genomförs, eftersom framförhållningen är en nödvändig förutsättning för att kultursektorn ska kunna verka professionellt.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

8. Stiftelse för fri samtidskonst

Finansieringen måste breddas: vi måste hitta konstruktiva sätt att skapa samarbete mellan privata ekonomier och konstsektorn. I detta arbete är det dock nödvändigt att erkänna enskilda konstnärers och mindre gruppers svåra position i förhållande till resursstarka sponsorer och donatorer. Det visar sig gång på gång att t ex en liten fri dansgrupp eller en enskild bildkonstnär anses nå en för liten publik för att det ska löna sig att sponsra dem. Därför bör olika modeller för stiftelser möjliggöras, i samspel med privata aktörer.

Förslag: Initiera en stiftelse för samtidskonst bestående av privata medel

En tidsbegränsad stiftelse för samtidskonst skulle kunna ge företag och privatpersoner samma eller bättre goodwill än att stödja enskilda grupper och skapa modeller för skattelättnader/avdragsrätt. Medlen skulle fördelas enligt högre branschkunskap - genom t ex ad hoc-grupper med djup och aktuell kunskap om konstnärliga diskurser och de verksamma aktörerna - än vad som finns inom företagen. Framtidens Kultur är en bra modell att utgå ifrån. PRODUKT föreslår en stiftelsemodell som tar ställning för den fria, experimenterande och risktagande konsten. Detta av två skäl: dels för att denna konst kan skapa goodwill för företag som vill förknippas med det som "ligger i framkant", tar risker och investerar i det okända och/eller komplexa, dels för att det är just dessa experimenterande grupper som i nuläget inte har resurser för att bedriva det stora arbetet det innebär att handlägga ett professionellt samarbete med sponsorer.

Stiftelsen skulle vidare bedriva kunskapsspridning och skapa mötesplatser - någon som behövs i Sverige på detta område. Det svenska näringslivet ligger långt efter det internationella vad gäller kunskap om och insikt i potentialen i att stödja konst. Konstnärerna å sin sida är ofta onödigt skeptiska till nya former av finansiering.

Kommentar: Konstnärernas ideella arbete

När det gäller samtliga diskussioner om finansiering är det oerhört viktigt att komma ihåg att konstnärerna själva är grundläggande "sponsorer" för all konstnärlig verksamhet genom sitt ideella arbete. Ett arbete som hela konstbranschen är fullständigt beroende av, och sålunda även konstkonsumenter. Alltför ofta undanhålls dessa viktiga faktorer i diskussionerna om finansiering. Dessa arbetsförhållanden gäller framför allt frilansarna, de som initierar och driver egna och nya projekt. Frilansarna har det också svårare när det gäller de sociala trygghetssystemen, eftersom de inte passar in i bestämmelser om arbetslöshetsersättning, föräldrapenning, försäkring vid utlandsarbete, banklån osv.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

9. Internationalisering: samordning av myndigheter

Försäkringskassan, Skatteverket, A-kassorna, Arbetsförmedlingen m fl måste för att understödja målen om internationalisering samordnas och höja sin kompetens avsevärt för att underlätta konstnärligt frilansarbete på den internationella arenan. I dagsläget ger myndigheter inte sällan olika svar på samma fråga och den svenska konstnären blir inom dessa luddiga ramar i slutändan inte sällan en ekonomisk och administrativ belastning för den utländska arbetsgivaren. Både arbetstagare och arbetsgivare spenderar idag orimligt mycket tid med att försöka reda ut vad det är som verkligen gäller.

Exempel: **Kunstenloket, Belgien** (*texten är hämtad från Kunstenlokets hemsida, och översatt av PRODUKT*)
Kunstenloket är en neutral kontaktpunkt som erbjuder affärsmässig och rättslig rådgivning för alla som är involverade i konstnärliga yrken. Organisationen är subventionerad av den flamländska staten och är sammansatt av sju representanter för arbetsgivarföreningar, sju representanter för fackförbund och sju representanter utsedda av den flamländska staten. Professionella konstnärer, semi-professionella, amatörer och konstlärlingar kan vända sig till Kunstenloket för information och individuell rådgivning, t ex i fråga om affärsmässiga och rättsliga aspekter av konstnärlig verksamhet. Chefer och producenter kan hitta information om hur man organiserar konstnärliga verksamheter, osv.

Tips: Läs utförligare information om Kunstenloket på www.produkt.nu/Kunstenloket.pdf (infobladd, på engelska) och www.produkt.nu/Status_of_the_Artist.pdf (info om det belgiska systemet för artister, på engelska).

Kontakt: **Kunstenloket vzw**
Sainctelettesquare 19 (7e verdieping) - 1000 Brussel
Telefon: +32 2 204 08 00
Epost: info@kunstenloket.be
Hemsida: www.kunstenloket.be

Förslag: Bilda en samordnande grupp för samtliga berörda myndigheter med expertkunskap på internationellt frilansarbete.
Gruppen bör samarbeta med fackförbund och andra organisationer som redan arbetar mycket med dessa frågor. Målet är att hela tiden tillhandahålla sammanhållen och aktuell information.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

10. Arbetsmarknadspolitik

Arbetsmarknadspolitik i sin nuvarande form gör det svårare och svårare för frilansare att leva på sitt arbete. Arbetslöshetsförsäkringen tvingar antingen konstnärer att byta jobb eller premierar arbetslöshet framför tidsbegränsat arbete. Vi behöver en mer radikal och kreativ diskussion kring hur det kan löna sig att arbeta med korta och flexibla anställningar. Vi behöver realistiska och uppdaterade fortbildningssatsningar som stimulerar till nya och reella arbetstillfällen och samarbeten och som verkar för konstnärlig utveckling även under perioder av arbetslöshet.

Förslag:

1. Utveckla projektstödet inom AMS

Det finns flera typer av konstnärsdrivna nätverks- och fortbildningsprojekt som står mer i samklang med utövares erfarenheter av vad som faktiskt genererar nya arbetstillfällen, än de projekt som drivs av AMS. Det skulle behöva bli mycket lättare att som fristående organisation initiera och samproducera sådana projekt med stöd av AMS.

2. Tillåt vissa typer av arbete under perioder av arbetslöshet

Det borde bli möjligt för konstnärer att under perioder av arbetslöshet, dvs mellan anställningar, få a-kassa och samtidigt - t ex tillsammans med andra arbetslösa konstnärer - bedriva konstnärliga utvecklingsprojekt, arrangera workshops, nätverksträffar och konstnärliga presentationer för potentiella arbetsgivare. Föreställ er t ex en situation där tre dansare som är arbetslösa i två månader mellan två olika anställningar går ihop och samarbetar kring var sitt solo. Detta presenteras sedan i föreställningsform för koreografer, programmerare, företag och andra potentiella arbetsgivare och samarbetspartners. Detta skulle leda till fler (sam)arbeten, hjälpa mindre etablerade konstnärer, skapa platser för nätverk och möten, samtidigt som det skulle främja dessa dansares konstnärliga utveckling. I dagsläget är det inte tillåtet, dvs vi belönas för att *inte* arbeta. Ekvationen är ganska enkel - att *arbeta* är det som genererar nytt arbete, inte att *vänta* på nästa audition.

3. Erkänn frilanssektorns speciella villkor och förenkla a-kassereglerna mellan anställningar

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.

11. Avslutning: PRODUKT efterlyser en utökad dialog med de fria konstnärerna

Anslagsgivare, myndigheter, politiker och branschorganisationer bör upprätta en mycket tätare och djupare dialog med fria konstutövare och teoretiker. Detta är nödvändigt för att öka kunskap och förståelse hos alla parter, skapa momentum och inspiration samt minska avstånden mellan utövare, tjänstemän, teoretiker och beslutsfattare.

Förslag: Uppmana myndigheter att anlita fria konstnärer och teoretiker mot konsultarvode

Exempel: Konst- och kulturutveckling, Västra Götaland
Danskontoret inom Konst- och kulturutveckling har våren 2008 beslutat sig för att börja arvoda frilansande konstnärer för att diskutera olika frågor och tillsammans ta fram projekt och koncept för utveckling. Att uppvärdera och betala för frilansares kunskap och deltagande i politiska processer är nödvändigt för en mer dynamisk diskussion.

Obs! Skriv inte ut detta dokument om du inte måste.